GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 92. *Dumineca 10 (22) Iunie* 1884.

Unŭ nou atentatŭ în contra scólelorŭ nóstre.

Brașovŭ 9 (21) Iunie.

Ca unŭ trăsnetŭ din seninŭ ne veni aḍĭ dela Blașiu scirea despre unŭ nou atentatŭ alŭ ministrului Trefort în contra gimnasiului din acestŭ orășelŭ, care este cea mai vechiă scólă românéscă în monarchiă. Abia a trecutŭ anulŭ de când acelaș ministru a fostŭ trămisŭ la Blașiu unŭ comisarŭ în calitate de polițaiu alŭ statului ca se facă cercetărĭ pentr'unŭ lucru de nimicŭ, călcândŭ peste dreptulŭ de inspecțiune alŭ Archiepiscopului și Metropolitului Vancea.

Până astăḍĭ nu ne este cunoscutŭ ce pașĭ a întreprinsŭ Prea Sânția Sa pentru repararea acestei ilegalitățĭ. Scimŭ numai că câtva timpŭ estrădarea testimonielorŭ la gimnasiulŭ din Blașiu a fostŭ oprită, că unulŭ din scolarĭ a fostŭ eliminatŭ din tóte scólele și că directorulŭ gimnasiului a fostŭ constrînsŭ a repășí fiind numitŭ altulŭ în loculŭ lui.

Credeamŭ, că cu acésta s'a terminatŭ afacerea nelegalei ingerințe, dér ne-amŭ înșelatŭ, căcĭ acum vedemŭ, că d-lŭ Trefort nicĭ nu mai voiesce se considere scolile din Blașiu ca scolĭ confesiunale, ci le tractéză ca pe nisce scolĭ supuse de-a-dreptulŭ autoritățilorŭ scolare ale statului.

Dér' se lăsămŭ se vorbéscă scrisórea ce-o primirămŭ din Blașiu cu data de 19 Iuniu:

Domnule. Redactorŭ!

„Sunt fórte tristŭ, pentru că prima ocasiune, ce m'a pornitŭ sĕ-ți scriu e unŭ adevĕratŭ desastru pentru noi.“

In 16—18 ale curentei s'a ținutŭ esamenulŭ verbalŭ de maturitate (bacalaureatŭ) de aicĭ *sub presidiulŭ unui directore trămisŭ de regimŭ.*

Adecă gimnasiulŭ nostru este aservitŭ regimului din Budapesta!

Gimnasiulŭ nostru, paladiulŭ culturei nóstre naționale, rĕspânditorulŭ și întăritorulŭ sêmțului nostru naționalŭ, este supusŭ de-a-dreptulŭ unui regimŭ urgisitorŭ de orĭ-ce mișcare națională română!

Gimnasiulŭ nostru, întemeiatŭ anume spre lățirea culturei române și susținerea bisericei nóstre, *de aḍĭ încolo nu se mai consideră de institutŭ confesionalŭ, — nu mai e supusŭ capului bisericei române unite: ci e aruncatŭ în noianulŭ fluctuațiunilorŭ politice,* espusŭ eventualitățilorŭ, ce nu se potŭ precalculá nicĭ pe trei-ḍecĭ de ḍile.

Gimnasiulŭ nostru e lipsitŭ de adăpostulŭ securŭ, de care se bucurá sub conducerea capului bisericei nóstre: busola lui a trecutŭ în mâna regimului, carele ca mâne o póte încredința unui reformatŭ, jidanŭ, orĭ chiar și unui necredinciosŭ!

Poftimŭ apoi crescere corespundĕtóre scopurilorŭ bisericei nóstre, pentru carĭ s'au întemeiatŭ scólele de aicĭ cu multe și marĭ sacrificie ale bisericei nóstre!

Nedreptățirea e flagrantă.

Suntemŭ securi, că ea nu se face cu învoirea capului bisericei nóstre; de aceea ne mărginimŭ a semnalá faptulŭ și a cere, ca cei ce cunoscŭ obiectulŭ mai de aprópe se ne lumineze: cum ajunserămŭ aicĭ și ce s'a făcutŭ ca se scăpămŭ de calamitatea acésta?

„Nedreptățirea e flagrantă“ ḍice cu dreptŭ cuvêntŭ stimabilulŭ scriitorŭ alŭ acestorŭ rândurĭ.

Nedreptatea — adaugemŭ noi — este mai multŭ decâtŭ flagrantă, este strigătóre la ceriu.

Atentatulŭ comisŭ de guvernulŭ ungurescŭ contra gimnasiului din Blașiu este totodată unŭ atentatŭ îndreptatŭ în potriva legilorŭ statului și prin acésta chiar în potriva constituțiunei pe basa căreia esistă acestŭ guvernŭ. Este o revoluțiune ce se face de susŭ in josŭ.

Cupa pațienții nóstre față cu îngerințele nelegale ale guvernului în afacerile scólelorŭ confesionale române e plină. De aceea nu ne mai este iertatŭ de a fi spectatorĭ pasivĭ a acestorŭ acte de violență, ci datoria de cetățenĭ lealĭ ne impune a ne folosí și de ultimulŭ remediu, ce ne-a mai rĕmasŭ, și de a depune remonstrările nóstre la piciórele tronului, care stă peste partide și prin urmare nu póte priví cu nepăsare cum legile se secuestréză numai pentru interesele specifice alŭ unei singure partide și cum se calcă autoritatea lorŭ, creândŭ-se astfelŭ o stare de nesiguranță și de desperare între cetățenii statului de naționalitate nemaghiară.

Credemŭ și noi că ceea ce se petrece aḍĭ în Blașiu nu se petrece cu învoirea capului bisericei unite, dér credemŭ mai multŭ decâtŭ atâtŭ: credemŭ, că era datoria Archiepiscopului, ca inspectorŭ superiorŭ alŭ scólelorŭ dela Blașiu, sĕ pună piciorulŭ în pragŭ și sĕ aviseze directorului, care a fostŭ trămisŭ de d-lŭ Trefort ca se conducă esamenele de maturitate, loculŭ ce i se cuvinea, ca simplu óspe spectatorŭ.

Vedemŭ cu părere de rĕu că acésta nu s'a întâmplatŭ și că se face o călcare lege după alta fără ca sĕ se sémță câtuș de puținŭ energica intrevenire a autorității superióre bisericescĭ și scolare, spre a împedecá orĭ-ce abusŭ în detrimentulŭ intereselorŭ nóstre de cultură.

Nu voimŭ sĕ prejudecăm pașilorŭ ulteriorĭ, ce credemŭ că-i va intreprinde, ce trebue sĕ-i intreprindă Escelența Sa Metropolitulŭ Vancea în apĕrarea autonomiei scólelorŭ din Blașiu, dér constatămŭ cu adêncă durere, că acéstă autonomiă a pututŭ fi călcată în fața capului bisericei care precum scimŭ se află în Blașiu.

Ne aducemŭ aminte, că înainte cu atâțĭ anĭ earășĭ unŭ omŭ alŭ guvernului a fostŭ trămisŭ la esamene în Blașiu, dér i s'a spusŭ atuncĭ, și încă categoricŭ, că numai ca simplu óspe póte se asiste.

De ce nu s'a făcutŭ și acum astfelŭ? Unde o se ajungemŭ décă vomŭ suferí asemenĭ abusurĭ?

Periculuĺŭ e mare. Caveant consules!

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.«)

Lemberg, 21 Iunie. — Din provinciă se anunță că rîurile muntene crescŭ, inundândŭ locurile și causândŭ pagube însemnate. Inundațiunea districtului Neusandec sémână cu cea din anulŭ 1867.

Paris, 21 Iunie. — Guvernulŭ a renunțatŭ la intențiunea de a mărí vama pe făină, dér mănține mărirea vămei pentru importulŭ vitelorŭ. In curêndŭ se va depune în consiliulŭ de ministrii proiectulŭ de lege în acéstă privință.

Bucurescĭ, 21 Iunie. — Parlamentulŭ s'a închisŭ. Discursulŭ tronului ḍice, că revisuirea constituțiunii și noua lege electorală sunt marĭ progrese.

In privința domenielorŭ corónei, ḍice Regele, parlamentulŭ a doveditŭ din nou, că monarchia constituțională ereditară este pétra unghiulară a edificiului naționalŭ. Primescŭ cu mulțumire dovedile de devotamentŭ ce Mi le dațĭ; fițĭ sigurĭ că în palatulŭ Meu, care este alŭ națiunei, tóte ideile, sentimentele și trebuințele țĕrei vorŭ afla în totdéuna unŭ ecou putemicŭ și unŭ sprijinŭ.

Nișŭ, 21 Iunie. — Scupcina a primitŭ legile privitóre la imposite.

Cronica ḍilei.

Marța viitóre se vorŭ face în Brașovŭ alegerile funcționarilorŭ comunalĭ. Auḍimŭ că astăḍĭ membrii românĭ ai comunei vorŭ ține o conferență, spre a stabilí o atitudine solidară la alegerĭ.

*

Cu trenulŭ de aseră ne spune »Posta« c'a sositŭ în Galațĭ prințulŭ Windishgrätz și a descinsŭ la otelŭ Metropolŭ. Elŭ este însărcinatŭ a duce Sultanului șese cai, din partea Impĕratului Austriei. Aceștĭ șese cai, albĭ toțĭ, au fostŭ aședațĭ în grajdurile otelului Moldova. Mâne vorŭ fi îmbarcațĭ pentru Constantinopole.

*

Acelașĭ ḍiarŭ spune că pe linia ferată Nr. 8., nisce copii găsindŭ unŭ vagonŭ deșertŭ, 'i au datŭ brâncĭ ca sĕ circule. Unii din băețĭ s'au suitŭ în vagonŭ, ér alții au rĕmasŭ josŭ spre a-lŭ împinge. Intre aceștĭ din urmă erá și unŭ copilŭ ca de 8 anĭ cu numele Mihalache, fiulŭ lui Petrea Mihai; acestuia dându-i brâncĭ unŭ altŭ băiatŭ numitŭ Iancu Bălănescu, ca de 10 anĭ, căḍu josŭ și o rótă a vagonului trecêndŭ peste elŭ, i-a ruptŭ mâna stângă din cotŭ. Faptulŭ s'a anchetatŭ, ér pacientulŭ se află greu bolnavŭ la spitalulŭ »Elisaveta Dómna.«

*

Deputații carĭ au votatŭ contra legei apanagiurilorŭ Corónei sunt: dd. G. Antonescu, Dr. Antoniu, P. Cernătescu, A. Demetrianŭ, C. Ionescu, Andreiŭ Ionescu, L. Lupescu, N. Hagi Nicola, Micescu G., Ursianu Valerianŭ, Ciocazanŭ, C. Sache Nicolau, I. Ornescu și Pr. Cazoti. S'au abținutŭ dd. Dr. Calenderu, Z. Zamfirescu, Nicu Catargi și Fundescu.

Senatorii carĭ au votatŭ contra sunt dd. Grossu, Locusteanu, Maniu și Morțunŭ. S'a abținutŭ dd. Bădescu și Polizu Micșunescu.

*

In 10 Iuniu au ținutŭ acționarii căii ferate Tĕrgulŭ-Mureșului și Reghinŭ adunarea generală constitutivă în Reghinŭ. Mai toțĭ acționarii au luatŭ parte la acéstă adunare. Și ministeriulŭ de comunicațiune și de comerciu ca acționarĭ ș'au trimisŭ representanții lorŭ. In acéstă adunare generală s'au stabilitŭ statutele în speranță, că înaltulŭ ministeriu le va încuviințá s'au alesŭ membrii consiliului administrativŭ și ai direcțiunii și totde-odată s'a datŭ tótă construcțiunea acestei căĭ ferate pentru 690,000 fl., consorțiului A. Kohner fii și Comp. din Budapesta. In consiliulŭ administrativŭ s'au alesŭ: deputatulŭ dietalŭ br. Carolŭ Husar ca președinte, deputatulŭ dietalŭ br. Colomanŭ Kemeny ca vice-președinte, prefectulŭ Zoltanŭ Banffy, plutariulŭ Iosifŭ Altzner, și Danielŭ Iosifŭ Schuller, fabricantulŭ de spirtŭ Mendel Farkas. Câte unŭ locŭ s'a conservatŭ pentru representanții ministerului de comunicațiune și de comerciu. Patru voturĭ în consiliulŭ administrativŭ s'au datŭ firmei A. Kohner. In consiliulŭ de inspecțiune s'au alesŭ: Propietarulŭ Iosifŭ Balintitt, deputatulŭ dietalŭ Iosifŭ Kaiser, plutariulŭ Albertŭ Elteto, adv. Dr. Emilŭ Wermescher și fisiculŭ Dr. Iosifŭ Fritsch. Inginerii firmei A. Kohner lucréză la detaiurile construcțiunii căii ferate. După ce va dá ministerulŭ concesiunea, sĕ va începe îndată și se va termina până la 1-a Iuniu 1885.

*

Direcțiunea diarului »Românulŭ« face cunoscutŭ, că comitetulŭ de redacțiune alŭ acestui ḍiarŭ este compusŭ în modulŭ următorŭ: proprietarŭ — directorŭ politicŭ și girante rĕspundĕtorŭ C. A. Rosetti; comitetulŭ de redacțiune: I. G. Bibicescu, V. Alexandrescu Urechiă D. Giani, Petre Grădișteanu, Gr. Serurie, Pană Buescu, G. Paladi și Mihai Cornea.

*

»Telegrafulŭ« din Bucurescĭ spune, că unŭ batalionŭ de infanteriă sêrbă a trecutŭ Timoculŭ, îndreptându-se spre satulŭ bulgărescŭ Bregova. Guvernulŭ din Sofia a trămisŭ imediatŭ 4 batalióne de drujină, care au împedecatŭ luarea prin surprindere a satului bulgărescŭ. Stațiunea tele-

grafică Nehotinskaja (sêrbă) nu rĕspunde la telegramele din Vidinŭ.

*

Diarele din Bucuresci spunŭ, că prefectulŭ poliției capitalei, ne mai putêndŭ ține fată manifestațiunilorŭ, 'șĭ a datŭ demisiunea. De asemenea arŭ fi demisionatŭ și ministrii Chițu și Voinovŭ.

*

Reclamările d'aicĭ contra taxării dării pe venitŭ se vorŭ trata Joi în 26 Iunie st. n.: ale cofetarilorŭ strugarilorŭ, architecților, întreprindĕtorilorŭ, peptĕnarilorŭ, fotografilorŭ, strefarilorŭ, pictorilorŭ, firmarilorŭ, văpsitorilorŭ, friserilorŭ și bărbierilorŭ dela Nr. 295—350. Vinerĭ în 27 Iunie st. n.: ale căruțașilorŭ de nisipŭ și espeditorilorŭ. Sâmbătă în 28 Iunie st. n. ale fabricanților, spălătorilorŭ de lână, țesĕtorilorŭ, grădinărese de copii și năsturarilorŭ.

*

Duminecă în 10/22 curentŭ se ținŭ esamenele publice cu elevii dela scóla de séră a gremiului românŭ de comerciu levantinŭ din locŭ și vorŭ durá dela 10—12 óre a. m.

Manifestulŭ deputațilorŭ eșițĭ din camera română.

Cetimŭ în fruntea »Românului« de Vinerĭ următórele:

Vĕdurămŭ cu întristare, că unii au datŭ cele mai greșite aprețuirĭ demisiunii nóstre de deputațĭ.

Aceste tălmăcirĭ nu potŭ ave nicĭ o valóre în fața esplicării ce deterămŭ camerei și țĕrei, în demisiunile nostre.

Toțĭ au pututŭ ceti c'am dechiaratŭ, că »libertatea presei a fostŭ totdeuna inscrisă pe drapelulŭ partidei liberale.«

Vĕdindu-o în pericolŭ am credutŭ că, prin demisiunea nóstră, vomŭ da o tăria mai mare protestărilorŭ, ce necurmatŭ amŭ fostŭ făcutŭ în favórea libertății cuvêntului.

Pentru ca sĕ evitămŭ însă multe alte neînțelegerĭ și restălmăcirĭ, — mai cu sémă în situațiunea politică în care ne aflămŭ, — noi, ceștĭ demisionațĭ, ne întrunirămŭ, desbăturămŭ și ne înțĕleserămŭ sĕ supunemŭ publicului următorea mărturire a credințĕlorŭ nostre:

Dechiarămŭ îndată — deși cei mai mulțĭ ne cunoscŭ, — că nu suntemŭ unŭ grupŭ de indivigĭ întrunițĭ numai pentru câtva timpŭ, pentru a lupta în alegerile viitóre, nicĭ pentru a face oposițiune sistematică și de interesŭ guvernului, individilorŭ și chiar partidelorŭ opuse.

Ecă în esința lorŭ, carĭ suntŭ credințele nóstre:

Stindardulŭ mai tuturorŭ Românilorŭ din vechime a fostŭ lupta pentru constituirea, apĕrarea și întărirea Statului românŭ.

Intrunițĭ sub acestŭ stindardŭ, ei au salvatŭ nu numai România, dar marĭ servicii au făcutŭ chiar Europei.

In urmă, copleșițĭ de numĕrŭ și pe rêndŭ amăgițĭ de feluritele ginte cu carĭ luptau, slăbiră în puterea lorŭ materială și morală.

După ani mulțĭ, in carĭ fură bêntuițĭ de totŭ felulŭ de suferințe, suflarea vieții străbătu érășĭ printre noi. Drapelulŭ naționalității, alŭ libertății și alŭ dreptății se ridică din nou la 1821 de către Domnulŭ Tudorŭ.

Suflarea reacțiunii străbătândŭ Europa, Tudorŭ Vladimirescŭ fu ucisŭ și România, părăsită și lovită de toțĭ, cădu din nou în sclăviă putemŭ dice.

Drapelulŭ domului Tudorŭ însă, sfâșiatŭ, poporulŭ strinse în sinulŭ sĕu sfintele lui sdrențe și prin ele dobândi puterea d'a suferi și a trăi.

Aceste móște produseră revoluțiunea dela 1848; dar și dênsa, învinsă la rêndulŭ ei prin suflarea reacțiunii din tótă Europa, recădurămŭ sub tesculŭ invadiunii Turcilorŭ, a Rușilorŭ și a Austriacilorŭ.

Marĭ și lungĭ fură din nou suferințele Românilorŭ. Ei însă înțĕleseră, că unde nu este libertate principiulŭ naționalității neputêndŭ dobândi necurmatŭ puterĭ noue, morale și mateiale, elŭ slăbește în locŭ de a se întărí; că unde nu este dreptate, deplină și egală pentru toțĭ, libertatea nu póte sĕ mai rĕsufle cu toțĭ plămânii ei, numaipóte atrage mulțimea, și astfelŭ perdêndu-se iubirea înflăcărată a libertății cu lesnire se va perde și naționalitatea.

Acéstă înțĕlegere făcu, ca drapelulŭ naționalitții, alŭ libertății și alŭ dreptăi sĕ se rădice din nou la 1856, la 1857 și la 1859, prin țdiarele din Iașĭ și din Bucurescĭ, prin ilustrii și sincerii luptătorĭ ai divanurilorŭ ad hoc și în fine prin cei dela 1866.

Negreșitŭ că în acestŭ timpŭ multe fură încă suferințele poporului românŭ; ele însĕ ne luminară, întăriră vechiulŭ drapelŭ naționalŭ și liberalŭ și, după mai multe urcărĭ și scăderĭ, cei mai mulțĭ veniră treptatŭ sub acestŭ drapelŭ, ilŭ îmbrățișară cu iubire și cu credință și astfelŭ, elŭ, luatŭ în mână cu credință în poporulŭ românŭ de domnulŭ și căpitanulŭ sĕu, lumea întregă îlŭ salută cu admirațiune pe câmpiele de onóre, în lupta pentru independență și pentru liberarea poporelorŭ din peninsula balcanică.

Guvernulŭ partidei naționale și liberale, susținutŭ cu credință de poporulŭ românŭ, făcu multe lucrărĭ bune și'n conformitate cu cele înscrise în vechiulŭ și puternicŭlŭ sĕu drapelŭ.

Ca tóte partidele însĕ, cândŭ sunt la putere — și mai cu sémă la noi unde amenințările și lovirile din afară adese ne paraliséză — mulțĭ începură a se leneví, și unii pare că uitară în parte și suferințele trecutului și principiile libertății, și cu dînsele detoria d'a îngriji ș'a întări necurmatŭ stêlpii de granitŭ ai dreptății, fără de carĭ de sigurŭ se surpă unŭ Statŭ, orĭ câtŭ de putemicŭ ar fi elŭ.

Nu trebue sĕ tăgăduimŭ în nimicŭ adevĕrulŭ, căcĭ pătimașulŭ, care îșĭ ascunde bóla, spre nevindecare și mórte se duce.

Societatea nóstră sufere, căcĭ multe și dese nedreptățĭ se facŭ.

Administrațiunea, justiția, rĕmâindŭ ca și mai înainte, mai cu sémă în județe, sub deplina domniă a deputațilorŭ ș'a senatorilorŭ, nu mai este dreptate asigurată pentru nimenĭ și mai cu sémă pentru cei mai slabĭ.

Dreptatea lipsindŭ, toțĭ suferŭ.

Guvernulŭ fiindŭ de optŭ anĭ în mâna partidei naționale, ea și numai dînsa este acusată.

Suferințele necurmându-se și autorii nedreptăților lăsându-se nepedepsițĭ, partida perde necurmatŭ pe cei carĭ o iubia.

Aceste perderĭ o slăbescŭ pe tótă diua; slăbirea o iritéză, o dividéză.

Protivnicii, vĕdêndŭ suferințele țĕrei și dividiunea nóstră, se încuragiază, lucréză și începŭ a fi ascultațĭ de cei carĭ suferŭ.

Cunoscêndŭ toțĭ rĕulŭ; sciindŭ toțĭ că o națiune cândŭ sufere nu mai înțelege, nu mai judecă și face totŭ ce póte, pentru a scăpá de suferință; fiindŭ asemenea recunoscutŭ de tótă lumea că o națiune nemulțămită și dividată în întru, și ne mai avêndŭ încredere în nicĭ unŭ drapelŭ, este cu totulŭ nesocotită și prin urmare slabă înaintea inimicilorŭ din afară, luarămŭ hotarîrea de a face totŭ ce ne va stá prin putință pentru de a luminá pe toțĭ membrii partidei naționale, pentru ca cu toții sĕ eșimŭ din acestŭ mare rĕu în care cu toții ne afundămŭ.

Pentru acésta facemŭ apelŭ la toțĭ cei carĭ vorŭ voi se lupte pe acestŭ tĕrêmŭ, fără ură, fără pasiune și fără sĕ țintéscă d'a vení la guvernŭ, séu de a dobêndí folóse personale, sĕ se pue pe lucru pentru libertate și pentru dreptate pentru toțĭ, fără osebire de clase și de partide.

Organulŭ nostru este și va fi, »Românulŭ,« fiindcă elŭ este celŭ mai vechiŭ ș'a ținutŭ dela 1857 fără șovăire drapelulŭ partidei naționale liberale.

Programa nóstră este cea vechiă.

Multe din prescrierile iei s'au deplinitŭ. Multe au rĕmasŭ încă nedepline.

Vomŭ arĕtŏ aci, treptatŭ și în modŭ clarŭ și positivŭ, ce trebue încă sĕ deplinimŭ și în ce modŭ credemŭ că se póte deplini.

Incă odată, nu ceremŭ nimicŭ de câtŭ lupta sinceră, liniscită, legală și stăruitóre pentru asigurarea naționalității, a libertății și a dreptății. Cei carĭ vorŭ arĕtá că au acéstă tendință alăturĭ cu dênșii ne vorŭ găsí.

C. A. Rosetti, Grigorie Serurie, V. Alecsandrescu Urechiă, D. Giani, P. Grădisteanu, P. Buescu, I. Bibicescu, Gr. Giani, G. Fărcășanu, B. Iepurescu.

Corespondența nóstră din Comitate.

Betleanŭ, 19 Iunie.

Diua alegerei de deputatŭ pentru acestŭ cercŭ a fostŭ ficsată pe 13 a. l. c. în comuna Betleanŭ la »Ospĕtăria cea mare.« Diminéța după órele 8, sala a fostŭ plină de alegĕtorĭ, și fără a se face multŭ svonŭ nefiindŭ altcumŭ nicĭ contra candidatŭ, a fostŭ alesŭ cu aclamațiune érășĭ contele Bethlen Ödön ca deputatŭ guvernamentalŭ. Dnpă alegere a urmatŭ banchetulŭ, care pentru alegĕtorii țĕranĭ a fostŭ pregătitŭ în o șură, éră pentru inteligență în sala ospĕtăriei.

Cu durere trebue sĕ arătŭ că între alegĕtorĭ s'au rătăcitŭ pe lêngă câțĭ-va primarĭ românĭ și notarí, carĭ au fostŭ silițĭ sĕ mérgă la alegerĭ, avêndŭ mandatŭ specialŭ dela judele procesualŭ, și vr'o trei docențĭ poreclițĭ altcumŭ luminători ai poporului. Câtŭ despre doi dintre aceia nu mĕ mirŭ, de órece credŭ că nicĭ nau cetitŭ vre-o fóiă românéscă, cu atâtŭ mai puținŭ au luatŭ parte la conferința ținută în Gherla la 14 Aprilie a. c. Celŭ ce îmĭ causá mai mare indignațiune a fostŭ alŭ treilea docentŭ alŭ cărui nume îlŭ sciu, dar' îlŭ trecŭ cu vederea pentru acum. Acesta a luatŭ parte la susŭ amintită conferință și a afirmatŭ că aderéză la programa din Sibiiu. Și acum étă că ne trezimŭ cu elŭ între tufarii »Viitoriului« din Buda-Pesta. Pe când ne credémŭ că noi ceștĭ din acestŭ comitatŭ bătutŭ de D-zeu cu un Pașă teribilŭ, baremŭ acum după atâtea suferințe și maltratărĭ vomŭ fi solidarí, étă că și acum n'au lipsitŭ de aceia carĭ sĕ ne compromită. Póte respectivulŭ docentŭ așteptă vr'unŭ premiu dela aceia cu carĭ s'a aliatŭ, dar se înșélă. Priméscă mai întêiu indignațiunea acelora, cu carĭ a participatŭ la conferința din Gherla, ca premiu și după aceea de la poporulŭ din sudórea căruia se susține, durerea inimei sale. Nu cugete că aceia cu carĭ s'a ospĕtatŭ 'i vorŭ mări salariulŭ, nu, căcĭ acésta nu-o póte face decâtŭ poporulŭ de care acum s'a desfăcutŭ. Aducă'șĭ aminte de cuvintele unui bărbatŭ eruditŭ care dice că: »Unŭ poporŭ amăgitŭ se deșteptă, decă nu adĭ, mâne și atuncĭ vai de amăgitorĭ.« Séu dóră așteptă altŭceva, póte vr'o decorațiune? Eu din partemĭ recomândŭ, ca sĕ se lase pe viitorŭ de acea măiestriă, de a fi cu douĕ fețe, sĕ depună masca și sĕ se dechiare francŭ că séu e pasivistŭ séu activistŭ.

Nu potŭ sĕ trecŭ cu vederea purtarea solidară a preoțimei din acestŭ cercŭ alegătorŭ prin neparticiparea la alegere nicĭ baremŭ a unui preotŭ. Preoțimea de aci în adevĕrŭ a fostŭ la culmea misiunei sale și'șĭ recunósce misíunea ce o are, ca conducătóre a poporului. Dorescŭ ca și pe viitorŭ sĕ dovedéscă totŭ aceeașĭ solidaritate, căcĭ numai așa vorŭ fi păstorĭ bunĭ ai turmei șieșĭ încredințată, numai așa vorŭ arătá că sunt în adevĕrŭ fiiĭ acelui poporŭ de 3 milióne, carĭ astădĭ sufere în urma machinațiunilorŭ dușmane.

Unŭ poporanŭ

Reginŭ, 17 Iuniu.

Precum scimŭ, frații noștri mașterĭ Maghiarĭ, în multe părțĭ a nefericitei nóstre patrie și-au mĕsuratŭ puterile, și-au spartŭ capetele, și s'au făcutŭ de batjocură. Și tóte aceste scandale sau făcutŭ nu pentru apĕrarea principielorŭ, ci pentru coșnița cu miere a puterii și bugetului. Nu prosperarea patriei, nu simțulŭ de dreptate,

---

FOILETONŬ.

Coconulŭ Tasache la alegerĭ.

tragĭ-comediă contemporană.

Coconulŭ Tasache ședea în prăvăliă și'șĭ tăia unghiile.

Ș'apoi scițĭ d-vóstră, ce se întêmplă de obiceiŭ, cândŭ îșĭ taie cineva unghiile.

Se gândesce și mai la una și mai la alta.... scițĭ, cum e omulŭ!

Așa se gândea și coconulŭ Tasache.

Și óre spre ce parte sĕ îndreptau în clipitele, despre care e vorba, negustorescile gândirĭ ale coconului Tasache?.... Era óre vorba despre vre-unŭ nou chilipirŭ, séu vre-unŭ nĕcazŭ, vre-o négră grijă rodea în tocmai ca omida nesățiósă inimióra ighemoniconului, despre care amŭ începutŭ a face gură?

Nu, nicĭ una, nicĭ alta.

Cu totului totŭ în alte regiunĭ rătăcea în aceste momente fandacsia coconului Tasache.

Eată, cam ce felŭ de idei bâjbăiau pe sub peruca ce împodobea cu mândria etagiulŭ celŭ mai de susŭ alŭ persónei sale înalte și în adevĕrŭ bine făcute:

„Mĕi Tasache, tu ai acuma totŭ ce'țĭ trebue. Ai banĭ din destulŭ, ai case, ai moșiă... Ce'țĭ mai lipsesce?.... Intre omenĭ eștĭ destulŭ de bine vĕdutŭ; orĭ și ce plăcere ț'o poțĭ îndeplini fără nicĭ o greutate. Ce-ai mai ave tu de doritŭ?... Așa-i, că aprópe nimicŭ?«

Până aicĭ coconulŭ Tasache îșĭ curățise numai unghiile de la mâna stângă. Acum trecu la mâna dréptă. Deodată cu acéstă trecere însĕ, și gândirile sale începură a lua o altă direcțiune.

„Ba deu, Tasache dragă,« clocotea acum prin craniulŭ bine desvoltatŭ alŭ negustorului nostru; nu ț'ar mai trebuí ție curatŭ nimicŭ? Sĕ nu mai aibă óre pentru tine acéstă lume mare și largă nimicŭ de doritŭ?... Dĕu, ar fi tristŭ, forte tristŭ!..... Dar așa o decorațiă mititică, o cruciuliță, orĭ o steluță de aurŭ legată de o bucățică de panclică roșiă óre rĕu ți-ar ședea?..., Mai cu sémă la fraculŭ celŭ nou, când ai pune-o colea la peptŭ!.... Hai, ce dicĭ?.... Așa-i, că te-ar prinde de minune!.... Ș'apoi scii, mai e încă ceva!.... Pe lêngă decorația póte omulŭ sĕ-șĭ câștige și unŭ titulŭ, sĕ între în nobilime, și paremi-se, că nobilŭ de Tasache, orĭ chiar cavalerŭ de Tasache n'ar suná tocmai rĕu!.....

Și răpitŭ de aceste gândurĭ coconulŭ Tasache îșĭ uità de sine așa de tare, încâtŭ când ajunse cu tăiatulŭ unghiilorŭ la degetulŭ celŭ micŭ, erá aprópe sĕ și-lŭ scurte de jumĕtate.

»Decorațiă, titulŭ..... bune lucrurĭ ar fi acestea. Dar de unde și până unde?..... Cine sĕ te decoreze pe tine, și pentru ce?«

Acumŭ coconulŭ Tasache nu numai cugeta, dar și rostea cuvintele pe jumĕtate. Agitatŭ cum era, elŭ lăsŏ bricégulŭ la o parte și începŭ a mĕsurá podelele prăvăliei cu pașĭ largĭ și apĕsațĭ. Din când în când se oprea în ușă și privea cu mânile îndĕrĕtŭ la ómenii ce trecéu pe stradă în susŭ și'n josŭ.

Preumblându-se elŭ așa în drépta și in stânga, din întêmplare dă cu ochii de jurnalulŭ, la care era abonatŭ și care zăcea la o parte pe tărabă încă nedesfăcutŭ.

Neavêndŭ alt-ceva de lucru, îlŭ iea în mână, îlŭ desface, și-șĭ aruncă ochii pe elŭ.

In articolulŭ primŭ era vorba de alegerile de deputațĭ, carĭ avéu sĕ fiă peste vre-o douĕ, trei sĕptĕmânĭ.

»Bravo!« strigà deodată Tasache triumfătorŭ, întocmai ca unŭ alŭ doilea Archimede. »Amŭ găsitŭ!... Decorația e mai multŭ ca sigură!.... Numai de m'aș întâlní mai curêndŭ cu prefectulŭ séu cu vice-prefectulŭ!«

Dorința i se împliní în timpulŭ celŭ mai scurtŭ.

„Domnule prefectŭ," începŭ negustorulŭ nostru, „peste vre-o dece, douĕ-spredece dile au se fiĕ alegerile."

»Adevĕratŭ!« rĕspunse Ilustritatea sa.

»Pe cine are candidatŭ guvernulŭ în cerculŭ x?«

»Pe Domnulŭ N.«

nu cugetulŭ de a ridicá popórele aduse la sapă de lemnŭ prin miserabila guvernare a fostŭ motivulŭ luptei. In jurulŭ corifeilorŭ ce dispunŭ de coșnița cu miere, se află apoi mai mulțĭ politicĭ de buzunarŭ, cari ca și parasiții trăescŭ din spinarea celorŭ mari. Precumŭ în intréga țéră, așa și aicĭ se află astfelŭ de parasițĭ, carĭ consumă totŭ ce potŭ. Acești parasițĭ au scormonitŭ că subscrisulŭ ar' pâșí de candidatŭ naționalŭ, deși eu țînŭ strînsŭ la hotărîrile conferinței nóstre Sibiene alŭ cărei membru fui și eu. Ei nu s'au rușinatŭ a publicá în Nr. 136 alŭ diarului »Magyar-Polgár« din 14 Iunie, că subscrisulŭ e contra-candidatŭ naționalŭ contra baronului Coloman Kemény, și întrebuințându-mĭ numele de atare, au corteșitŭ mai multŭ timpŭ prin cercŭ, seducêndŭ spiritele. Declarândŭ decĭ de minciună capitală colportarea din Nr. 136 alŭ diarului »Magyar-Polgár« față de persóna mea, rogŭ pre Ddeu sĕ le dea minte, orĭ sĕ le o ia și câtă mai au.

Adĭ, fiindŭ alegerea la noi, s'a proclamatŭ deputatŭ Br. Kemény făr' de contra-candidatŭ, și parasiții din jurulŭ dênsului au rĕmasŭ de minciună.

Dintre ai nostri au participatŭ la alegere, respective la ospĕțŭ numai cei din oficiu, veniți la porunca slugăbirăului ce fugea după dênșii prin piață spre a'i duce la supeu, precumŭ și vr'o doi preoțĭ, ale cărorŭ nume le voiu împărtășí cu altă ocasiune.

Patriciu Barbu,
advocatŭ.

Reuniunea învĕțătorilorŭ românĭ din jurulŭ Gherlei.

»Reuniunea învĕțătorilorŭ românĭ gr. cat. din jurulŭ Gherlei« s'a înființatŭ acuma cincĭ anĭ la stăruința mai alesŭ a profesorului primarŭ dela preparandia din Gherla, d. V. Gr. Borgovanu, estindĕndu-se preste cele 12 districte protopopescĭ din jurulŭ Gherlei, anume: a Gherlei, a Secuiului, a Buzei, a Logiardului, a Giulei, a Cațcăului, a Olpretului, a Vadului, a Reteagului, a Lăpușului, a Cristurului, și a Sàn-Marghitei. Ea numĕră la 126—130 membrii ordinarĭ (carĭ sunt toțĭ învĕțătorii și învĕțătórele dela scólele gr. cat. din districtele amintite.) — Cele 12 districte formézá — de sine — fie-care câte o »reuniune filială« a cărei președinte e protopopulŭ respectivŭ și ținŭ două adunărĭ ordinare pe anŭ: una tómna și alta primăvéra, la carĭ convenindŭ toțĭ învĕțătorii sub presidiulŭ protopopului, se citesce o disertațiune din pedagogiă orĭ didactică, și învĕțătorulŭ în a cărui stațiune se ține adunarea, face înaintea corpului învĕțătorescŭ o lecțiune practică cu scolarii sĕi; apoi se resolvescŭ și alte cestiunĭ locale relativŭ la promovarea causei scolastice. Tóte disertațiunile și lecțiunile practice însoțite de reflecsiunile respectivilorŭ docențĭ se așternŭ comitetului administrativŭ centralŭ (cu reședința în Gherla): așa dară 24 disertațiunĭ și pe atâtea lecțiunĭ practice. Acesta le studiază și raportézá apoi în totŭ anulŭ despre activitatea celorŭ 12 reuniunĭ filiale în adunările generale, carĭ fiindŭ ambulante — pe întregŭ teritorulŭ Reuniunei — se ținŭ de regulă la reședința protopopului respectivŭ. Și în adunările generale se țĕnŭ disertațiunĭ din sfera pedagogiei și didacticei: una sĕu două după cum iartă împrejurările. In anulŭ acesta, adunarea generală s'a ținutŭ în Sànte-Jude, la zelosulŭ adm. protop. d. Vasilie Puscariu, în presența a 60 de membrii ordinarĭ, a mai multorŭ onoratorĭ și a unei cunune pré frumóse de dame și damicele din jurŭ. La sosirea comitetului se vedea poporŭ multŭ îmbrăcatŭ serbătoresce îndreptându-se către biserică. Ițĭ ride inima de bucuriă, cândŭ privei aceste chipurĭ în mânia vitrigimei timpului în o ținută seriósă și sĕrbătorescă, și vrênd nevrêndŭ ar fi trebuitŭ sĕ recunóscă și d-lŭ Tisza, de era aci, că acestŭ poporŭ nu póte perí nicĭ odată.

După terminarea serviciului divinŭ, împreună cu o cuvêntare acomodată dilei din partea președintelui »Reuniunei,« d. M. Șerbanŭ, canonicŭ și vechiu inspectorŭ scolasticŭ diecesanŭ, se deschisă adunarea la $9^1/_2$ ore. In ședința I. se constatézá membrii presențĭ, se citesce raportulŭ generalŭ alŭ comitetului, celŭ alŭ cassarului, alŭ bibliotecarului, și se alegŭ comisiunile diferite îndatinate pentru studiarea acelora. S'a mai cetitŭ raportulŭ d-lui I. Boieriu, deputatulŭ dela conferința regnicolară a învĕțătorilorŭ din Ungaria ținută în Aug. 1883 în Budapesta, unde și Reuniunea nóstră a fostŭ representată prin 2 delegațĭ. In acelŭ raportŭ se înșirară agendele isprăvite în acea adunare, precum și unele împrejurărĭ mai momentóse, precum: decurgerea festivitățilorŭ la onomastica domnitorului s. a. Pe mine unulŭ nu m'a îndestulitŭ acelŭ raportŭ și anume: a) pentru că agendele conferinței precum și decurgerea festivitățilorŭ pomenite le sciamŭ din gazete; b) pentru că așteptamŭ se ne pună deputatulŭ nostru mĕsurile ce le-a luatŭ adunarea aceea în interesulŭ promovărei scólelorŭ în genere, precumŭ și ținuta deputaților reuniunilorŭ cenfesionale fața cu a celorŭ de statŭ, și în urmă emolumintele concrete fie chiar numai morale, ce le potŭ avé reuniunile, respective scólele confesionalĭ dela participarea la atarĭ conferințe mixte. Totŭ în ședința I. se mai cetiră și 2 disertațiunĭ: una a docentelui din locŭ d. Petru Grama, despre »necesitatea industriei de casă« în scólele poporalĭ, în carea d. disertante arétă în modŭ practicŭ, cum suntŭ a se introduce pruncii ba și cei crescuțĭ în lucru de mână (precum: împletirea din spetéză, rachițele, curpenĭ etc., diferite obiecte: din paie etc.) Spre scopulŭ acesta a instruitŭ pre scolarii sĕi, dela carĭ erau pe mésa președintelui mai multe obiecte bine lucrate. Pentru că e de însĕmnatŭ, că d-lŭ P. Grama e unicŭlŭ învĕțătorŭ în părțile acestea, carele se ocupă de multŭ cu industria domestică, introducêndu-o în scóla sa; de 2 anĭ o propune și la preparandia din Gherla cu succesŭ bunŭ. Publiculŭ și-a arĕtatŭ îndestulirea cu conferențiarulŭ prin dese aprobărĭ și aplaudărĭ. Urmà disertațiunea învĕțătorului din Bonțiu d. Ioanŭ Ternoveanŭ despre »necesitatea și folosulŭ bibliotecelorŭ poporale,« carea asemenea fiindŭ bine dedusă și lucrată, a fostŭ primită cu mulțămire din partea adunărei. La 1 oră redicându-se ședința, se anunță prela $3^1/_2$ ore ședința a 2-a, care după pracsa adunărilorŭ nóstre generalĭe a fostŭ asistarea tuturorŭ membrilorŭ și a publicului la esamenulŭ de véră alŭ pruncilorŭ scolarĭ. La prânzulŭ ce urmà la d. adm. protop. participară preste 40 de persóne.

La $3^1/_2$ ore se începu esamenulŭ, ca și ședințele adunărei în liberŭ în șura îmbrăcată cu verdéță a domnului protopopŭ, la care s'au presentatŭ numai 17 prunci scolarĭ. Resultatulŭ a fostŭ îndestulitorŭ conformŭ inprejurărilorŭ. Mai alesŭ dintr'unŭ dialogŭ, ce combate în limbagiu fórte poporalŭ superstițiunile poporului precumŭ: șolomonarii, strigoii, priculicii, vrăjitorii, vêrcolacii, marțiólе etc. poporulŭ de rêndŭ adunatŭ în numĕrŭ mare a putuŭ învĕța multŭ și a prețui folosulŭ scólei și alŭ învĕțăturei. Vedeai pe fețele lui espresiunile bucuriei și a îndestulirei sale față cu predarea învĕțătorului. Din Religiune și fisică s'a predatŭ mai puținŭ. Altcumŭ ținuta învĕțătorului precumŭ și a pruncilorŭ a lăsatŭ încă multŭ de doritŭ, precumŭ a reportatŭ și comisiunea însărcinată cu critisarea esamenului. La urmă s'au produsŭ pruncii cu toții în înpletirea spetezii — înaintea publicului, în feliu de feliu de lucrurĭ, cea ce nevĕdêndu-se până acuma nicăirea, a încununatŭ pré bine esamenulŭ. Onóre fratelui Grama!

Ședința a 3-a s'a ținutŭ astădĭ la $8^1/_2$ óre și s'a petrecutŭ cu raportulŭ diverselorŭ comisiunĭ. Din acestea mi-amŭ însemnatŭ următórele:

1. Că din cele 12 reuninĭ filiale numai singură a Buzei n'a desvoltatŭ nicĭ o activitate în decursulŭ anului espiratŭ; că d. prot. Bene dela San-Margita și Ghelnerŭ dela Valea-Groșilorŭ, carĭ până acuma n'au fostŭ făcutŭ nimicŭ, în êstŭ anŭ 'și-au organisatŭ și dênșii subreuniunile și au ținutŭ adunărĭ prescrise, ba ce e mai multŭ s'au presentatŭ și la adunarea generală, cea ce a implutŭ de bucuriă inimile tuturorŭ membrilorŭ.

2. Că percepțiunea a fostŭ: 150,44 fl.. erogațiunile: 139,75 fl., remanența casei: 10.75; er restanța tacselorŭ neplătite: 192.76 fl. din carĭ dela 1 Ianuarie până la 9 Iunie au mai incursŭ 65 fl., ér la adunarea presentă 17.60 fl., în urmare starea cassei în banĭ gata face 82.60 fl. Cele mai însemnate oferte benevole li-au făcutŭ d. redactorŭ N. F. Negruțiu, gentilele domnișóre din Gherla: Ana și Maria C. Popŭ, Marița Pușcariu din locŭ, d-lŭ Em. Negruțiu.

3. Biblioteca reuniunei are: 50 opurĭ în 70 volume și mai multe foi pedagogice.

Dintre concluse meritä amintire: a) că adunarea de nou a primitŭ de organŭ alŭ sĕu »Scola Practică« a d-lui V. Petri, deși precumŭ amŭ auditŭ din raportulŭ generalŭ Prea Ven. Consistorŭ scolasticŭ din Gherla nu scimŭ din ce motive ni-a oprit'o ca organŭ obligĕtorŭ pentru toțĭ membrii ordinarĭ.

b) Că adunarea generală viitóre se va ține în Minteulŭ Gherlei cu ocasiunea esamenului de véră dela acea scólă.

Mai amintescŭ că deséră tineretulŭ adunatŭ a improvisatŭ o petrecere cu jocŭ animată. In principiu eu unulŭ nu potŭ aprobá petrecerile cu jocŭ la atarĭ ocasiunĭ, din simplulŭ motivŭ, că docenții noștri de comunŭ nu potŭ participá faptice la jocŭ, ci așŭ dori în loculŭ lorŭ conferințe libere mai alesŭ din istoria cutărui obj. de învĕțămêntŭ, carea în preparandii de comunŭ nu se propune din causa înbulzelei materiei, orĭ și nisce producțiunĭ de cântărĭ, musică și declamațiunĭ aprobate mai 'nainte prin presidiulŭ reuniunei, esecutate prin înșișĭ învĕțătorii cu concursulŭ sexului frumosŭ.

Écă, d-le redactorŭ, activitatea pe scurtŭ a adunărei nóstre din êstŭ anŭ. Décă o vomŭ compará cu cele trecute, cu bucuriă trebue se constatămŭ unŭ progresŭ însemnatŭ în tótă privința: mai multŭ zelŭ și interesare amŭ observatŭ acuma decâtŭ în trecutŭ, dovéda dd. Bene și Chelnerŭ dovédă, presentarea membrilorŭ ordinarĭ în numĕrŭ mai mare ca orĭ și cândŭ la adunare preste 60 inșĭ; dovédă în urmă interesulŭ celŭ viu cu care ni-a petrecutŭ publiculŭ asistatoriu. Décă va merge tot-așa, e de speratŭ, că acéstă reuniune în mânia tuturorŭ uneltirilorŭ unorŭ malcotenți va deveni unŭ factorŭ culturalŭ însemnatŭ în acestŭ țĕnutŭ.

Fie ca atarĭ reuniunĭ învĕțătorescĭ sĕ se înființeze în tóte părțile locuite de românĭ, pentru-că folosulŭ lorŭ e de neprețuitŭ, mai alesŭ pentru noi, carĭ pe alte terenurĭ nu ne pré putemŭ aduná și înțelege. **Coresp ond.**

Diverse.

O bólă ciudată. — Pe d-șóra Lucia, singurulŭ copilŭ alŭ unei familii de frunte din Parisŭ, a apucat'o în dilele acestea o bólă ciudată. Acéstă copilă .rumósă și cu minte a părăsitŭ numai în anulŭ trecutŭ pensionatulŭ și părinții ei au observatŭ ivinduse la dênsa nisce simptome deosebite, mai cu semă în órele de diminéță, cândŭ avea marĭ ferbințelĭ, încâtŭ fruntea-i ardea, obrazulŭ aprópe-i plesnia de roșu și, abia stândŭ pe picióre, avea mâncărime de vorbe, declamá și cântá. Acestŭ paroxismŭ se sfêrșea c'unŭ somnŭ adêncŭ, din care fata se deșteptá de obiceiŭ cu voiă rea și bea multă apă rece. Membrii familiei nu-șĭ puteau esplica ce o fi avêndŭ copila lorŭ. Ferbințelele o apucau acum mai desŭ pe d-ra Lucia și la unŭ dejunŭ au apucat-o cu atâta vechemență, încâtŭ a strînsŭ la sine tóte tacâmurile și unŭ pastetŭ inmuiatŭ în supă l'a pusŭ pe capulŭ mătușei sale. Nimenĭ nu scia de ce sufere, numai unŭ uncheașŭ bĕtrênŭ, loc. colonelŭ dela cavaleriă în pensiune a disŭ atâta: »Eu sunt cătană bătrênă, multe am vĕdutŭ în lume și așŭ pute sĕ jurŭ, că acéstă copilă șĭ-a udatŭ gâtulŭ cu bĕuturĭ spirituóse.« Firesce toțĭ au gânditŭ că bătrênulŭ pensionarŭ vorbesce nebunii, căcĭ Lucia nu s'a întinsŭ nicĭ odată la bĕuturĭ spirituóse și chiar și la mésă amesteca vinulŭ roșu cu apă. In timpulŭ din urmă suferința fetii ajunsese la acelŭ gradŭ, încâtŭ a trebuitŭ sĕ fie chematŭ unŭ medicŭ. Fata era fórte tăcută, privirea îi era încordată, pe obrazŭ avea pete roșii și mânile îi tremurau. Mediculŭ, după o esaminare seriósă, a declaratŭ că d-șóra a cădutŭ în delirium tremens, în acéstă bólă înfiorătóre a beției. »Se pare a fi imposibilŭ ceea ce dicŭ, adaose mediculŭ, dar diagnosa nu mĕ póte înșelá. Trebue d-șóra de aprópe supraveghiată și pândită, ca sĕ se scie de unde-șĭ procură alcoholulŭ, căcĭ cumcă bea și încă în mĕsură mare, este evidentŭ.« Mama adêncŭ înfiorată, care încă totŭ nu voiá sĕ crédă, a luatŭ asupra-șĭ serviciu de spionagiu, și chiar în diua dintâiŭ a băgatŭ de semă, cum fie-sa se furișézá în camera de durmitŭ și, apucând în mâna butelia cu apă de Colonia, a trasŭ din ea câtŭ a putuŭ. Acum totulŭ era limpede înaintea mamei, care acum numai înțelegea motivulŭ că se consumă în casa sa atâtŭ de multă apă parfumată. Nenorocita copilă s'a fostŭ aruncatŭ cu totulŭ în brațele alcoholului și deșertá sticle după sticle pline cu cele mai deosebite ape parfumate, începêndŭ dela Oponax și Chipre până la Eau de Cologne, carĭ sciutŭ este că se compunŭ din câte-va picăturĭ de uleiŭ parfumatŭ disolvatŭ în spirtŭ. Prin urmare în aceste parfumurĭ e mai multŭ conținutŭ spirituosŭ decâtŭ în basamaculŭ (spirtŭ cu apă) ce-lŭ vêndŭ cei mai infecțĭ jidovĭ. Nu e mirare dar, că a copleșit-o acéstă otravă alcoholică. Medicii au luat-o în ingrijire și încetulŭ cu încetulŭ o desvață de spirituóse, căcĭ constituțiunea ei nu permite fără pericolŭ de a o desobicĭnuí deodată dela băutura acelorŭ fluidităță. Se speră că într'unŭ anŭ de dile va fi vindecată și din trista-i suferință nu va rĕmânea cu altŭ ceva de câtŭ cu o esperiență mai multŭ în analele medicinei.

*

O corónă regală amanetată. — In Muntele de Pietate alŭ Parisului, între alte obiecte a fostŭ amanetată o corónă regală de argintŭ, suflată cu aurŭ și impodobită cu petri false. Poliția, căruia subiectulŭ i-a atrasŭ atențiunea, credea că elŭ o-ar fi fostŭ furatŭ acum unŭ anŭ din comóra dela St. Denis. Cercetările însĕ au doveditŭ, că geografulŭ amanetătorŭ erá proprietarulŭ acestui obiectŭ încă înainte de furtul dela St. Denis. Pe ce cale a ajunsŭ în posesiunea lui nu se scie.

»Și credețĭ c'o sĕ reușițĭ?«

»De, sciu și eu!..,. Celŭ puținŭ vomŭ căuta, ca sĕ reușimŭ.«

»Și ce ațĭ dice, cândŭ ar veni cine-va și v'ar asigura cu vre-o patru-decĭ, cincĭ-decĭ alegĕtorĭ altfelŭ cu totului totŭ nesigurĭ?«

»Așŭ dice, că o astfelŭ de persónă ar meritá pe deplinŭ recunoscința înaltului guvernŭ.«

»Și ce ațĭ dice mai departe, cândŭ așŭ fi eu persóna, despre care e vorba?... Étă, eu suntŭ fórte bine cunoscutŭ în satele Y. și Z. cea mai mare parte din alegĕtorii românĭ de aicĭ sunt supușĭ influinței mele. Scițĭ, ómenii mai vinŭ la câte-o nevoiă, se împrumută la mine cu câte ceva.,.

»A!... d-le Tasache, v'așŭ fi fórte îndatoratŭ, deși fața de d-vóstră ar fi fórte greu a-șĭ arĕta cineva recunoscința. Parale avețĭ din destulŭ, funcțiunĭ nu vĕ trebue... Deu, de bună sémă așŭ veni în perplecsitate!«

»Dar așa o decorațiă mititică...«

»Bine, d-le Tasache, ne-am învoitŭ. Numai băgațĭ de sémă, ca la diua hotărîtă sĕ nu lipséscă nicĭ unulŭ din alegĕtorii, de carĭ dispunețĭ. Ar fi pĕcatŭ, ca bieții ómenĭ sĕ nu-șĭ esercite unŭ dreptŭ atâtŭ de însemnatŭ!«

Incă o căldurósă strîngere de mână, și onorabilii se despărțiră de totŭ mulțămițĭ unulŭ de altulŭ.

(Va urma).

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Mulțămită publică.

(Urmare.)

2. Lista Nr. 2 din tractulŭ Catinei. Colectantele M. On. D. Ioanŭ Moldovanŭ, vice-prot. și parochŭ în Catina 5 fl. — Ioanŭ Chiciudeanu cooper. în Tiagu 1 fl. — Basiliu Davila preotŭ în Budatelecu 4 fl. — Basiliu Calianu preotŭ în Lumperdu 1 fl. — Lazarŭ Stupineanu preotŭ în Tiscutu 1 fl. — Alesandru Barbulescu preotŭ în St. Mihaiu 1 fl. — Petru Rusu preotŭ în Chiciudu 1 fl. — Ioanŭ Popŭ preotŭ în Visuia 50 cr. — Demetriu Rusu preotŭ în Chibuleutu 50 cr. — Alesandru Erdélyi preotulŭ Vilacului 50 cr. — Andreiu Voda preotŭ în Ormenisiu 3 fl. — Alesandru Lupanu capelanŭ în Silivașiu 2 fl. — Stefanŭ Colceriu parochŭ gr. cat. în Dembu 1 fl. — Vasiliu Mera parochŭ gr. cat. în San-Georgiu 50 cr. — — Vasiliu Siuteu adm. paroch. Tușinu 1 fl. — Ioanŭ Micu parochŭ gr. cat. în Șarmașelŭ 1 fl. — Alesandru Maiorŭ parochŭ gr. cat. Șarmașu 50 cr. — Georgiu Florianŭ parochŭ în Balda 2 fl. — Ioanŭ Petru administr. Cistelecu 50 cr. — Basiliu Justianu parochŭ în Naoiu 1 fl. — Ioanu Cermanŭ parochŭ în Sambotelecu 1 fl., la olaltă 29 fl.

3. Lista Nr. 4 din Alba-Iulia. Dlŭ colectante Iosifŭ B. Romanŭ 1 fl. — P. O. D. Alesandru Tordoșanŭ, protop. gr. or. 1 fl. — Nicolau Palosany 50 cr. — Ioanŭ Bota 50 cr., la olaltă 3 fl.

4. Lista Nr. 36 totu din Alba-Iulia fiindŭ colectante Dlŭ Emiliu Poruțiu. P. T. Domnii: Stefanŭ Cacoveanŭ, Constantinŭ Görög, Antoniu Rozorŭ, Vasiliu M. D. Bașiota, Nicolau Barbu, advocatŭ, Georgiu Popa, secretariu financiarŭ, Georgiu Filipŭ, advocatŭ, Michailŭ Cirlea. advocatŭ, Georgiu Totoianŭ, parochŭ gr. cat., M. Nicola, Publiu Rozorŭ, Ioanŭ Coșierŭ, advocatŭ câte 1 fl., la olaltă 12 fl.

5. Lista Nr. 6 din tractatulŭ Coșognei. Colectantele M. On. D. Ioanŭ Hoszu vice-prot. Coșogna 2 fl. — Vasiliu Popescu paroch Jucu 1 fl. — Sofroniu Adamŭ 1 fl. — Gavrilă Olteanŭ 1 fl. — Augustŭ Lazarŭ 1 fl. — Ioanŭ Florianŭ 1 fl. — Gavrilă Gorganŭ 1 fl. — Teodorŭ Giurgiu 1 fl. — Nicolau Cosma 1 fl. — Basiliu Porutiu 1 fl. — Aureliu Porutiu 1 fl., la olaltă 12 fl.

6. Lista Nr. 7 cu adausŭ, din tractulŭ Dergei. Colectantele M. On. D. Ioanŭ Hațeganŭ v. prot. tractuale Füzes 2 fl. — Simeonŭ Colcerŭ not. cerc. Vajdahaza 1 fl. — Silvestru Șerbanŭ jude com. și cur. prim. Füzes 50 cr. — Vasiliu Filipŭ curat. în P. Cseh 20 cr. — Demetriu Zdroba parochŭ în Panticeu 50 cr. — Ioanŭ Nemeșŭ docente în Panticeu 50 cr. — Susana Enei din Eleiu 50 cr. — Constantinŭ Bene parochŭ gr. cat. in R. Cristurŭ 50 cr. — Popŭ Teodorŭ a fetului din R. Cristurŭ 20 cr. — Ioanŭ Olarŭ docente în Recea-Cristurŭ 20 cr. — Micu Ioanŭ jude com. în R. Cristurŭ 20 cr. — Petru Onaciu curat. prim. în R.-Cristurŭ 20 cr. — Vasiliu Popŭ cant. gr. cat. în R.-Cristurŭ 20 cr. — Mateiu Grigorașiu 20 cr. — Vajda Ioanŭ 20 cr. — Popŭ Ioanŭ a lui Todoruțŭ 15 cr. — Căprarŭ Todorŭ 10 cr.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Iunie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară $6^{0}/_{0}$	122.60	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ $4^{0}/_{0}$	91.90	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.
Rentă de hârtiă $5^{0}/_{0}$	88.70	Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.80	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—	Renta de hârtiă austriacă	80.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.75	Renta de arg. austr.	81.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.—	Renta de aurŭ austr.	102.20
Bonurĭ rurale ungare	101.50	Losurile din 1860	135.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75	Acțiunile băncei austro-ungare	858 —
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.75	Act. băncei de creditŭ ung.	308.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75	Act. băncei de creditŭ austr.	307.40
Bonurĭ rurale transilvane	101.75	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.76
		Napoleon-d'orĭ	$9.67^{1}/_{2}$
		Mărcĭ 100 împ. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterlinge	121.85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 7 Iunie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română ($5^{0}/_{0}$)	93	$93^{1}/_{2}$
Renta rom. amort. ($5^{0}/_{0}$)	$94^{1}/_{2}$	95
» convert. ($6^{0}/_{0}$)	98	$100^{3}/_{4}$
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	32	$33^{1}/_{2}$
Credit fonc. rural ($7^{0}/_{0}$)	$104^{3}/_{4}$	105
» „ „ ($5^{0}/_{0}$)	$92^{1}/_{2}$	$93^{1}/_{2}$
» » urban ($7^{0}/_{0}$)	$105^{1}/_{2}$	106
» » » ($6^{0}/_{0}$)	$100^{1}/_{3}$	104
» » » ($5^{0}/_{0}$)	$90.^{3}/_{4}$	$91^{1}/_{4}$
Banca națională a României	1403.	1435
Ac. de asig. Dacia-Rom.	330.	330
« » » Națională	235.	—
Aurŭ	$3.64^{1}/_{2}{}^{0}/_{0}$	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.07.	2.09

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 21 Iunie st. n. 1884.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	9.24	9.26
Argint românesc	9.20	9.25
Napoleon-d'orĭ	9.65	9.67
Lire turcescĭ	10.90	10.98
Imperialĭ	9.90	9.96
Galbenĭ	5.62	5.66
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontulŭ	7—10 $^{0}/_{0}$ pe anŭ.	

Numere complete din „Gazetă„ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

„GAZETA TRANSILVANIEI"

DIARŬ CUOTIDIANŬ.

Abonamente

se potŭ face la **1** și **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ . . . 12 fl. v. a.
„ „ „ 1/2 „ . . . 6 „ „
„ „ „ 1/4 „ . . . 3 „ „
Se acórdă abonamente și lunare cu . . 1 „ „
Pentru România și străinătate pe anŭ . 36 francĭ
„ „ „ „ 1/2 „ . 18 „
„ „ „ „ 1/4 „ . 9 „

Celŭ mai ușorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea diarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârdiere.

Tarifa anunciurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserțiunĭ și reclame pag. a III linia à . „ —„ 10

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ 10%
„ „ „ 5— 8 „ 15%
„ „ „ 9—11 „ 20%
„ „ „ 12—15 „ 30%
„ „ „ 16—20 „ 40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ 50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Brașovŭ 1|13 Maiŭ 1884.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia Alexi Brașovŭ.